

greppa näringen

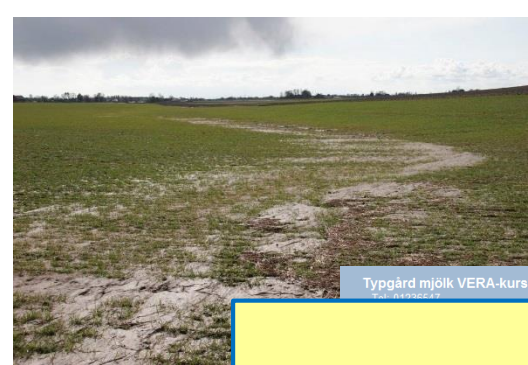
Europeiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling: Europa
investerar i landsbygdsområden

Rådgivningar, kurser och underlag

Pernilla Kvarmo
Jordbruksverket

Del 1

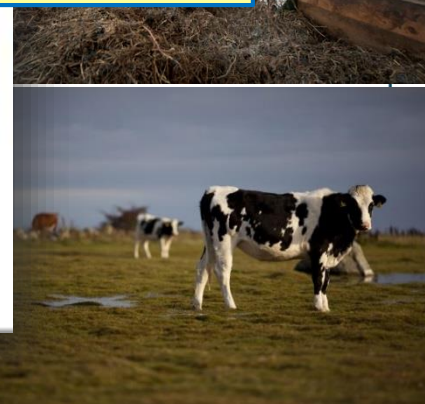
Typgård mjölk VERA-kurs Stallgödsel

Växtnäringsbalans 1(2)

Vilka rådgivningar känner du till?
Prata med grannen!

Vad styr innehållet i rådgivningarna?

-
- **Krav och rekommendationer i Greppa Näringen 2018-2020**
 - Finns alltid på hemsidan www.greppa.nu/adm

-
- **Kokbok** under respektive modul

-
- **Köksbordsmaterial eller underlagsmaterial** också under respektive modul

Vid varje besök: Uppdatera rådgivningsplanen!

greppa näringen

Typgård mjölk VERA-kurs Stallgödsel
Tel: 01236547

Växtnäringsbalans 1(2)
VERA

Ar 2015 Alternativ 1 (skapat 2015-10-02)

Utskrivet 2016-10-31

Växtnäringsbalans

Totalt för gården, kg/år

	Kväve	Fosfor	Kalium
Tillförsel	15 855	1 722	2 175
Varav: kvävenedfall	448	0	0
kvävefixering	0	0	0
Bortförsel	-4 644	-942	-1 258
Differens	11 211	780	917

Per hektar

Areal åker 80 ha

	Kväve	Fosfor	Kalium
Tillförsel	198	22	27
Varav: kvävenedfall	6	0	0
kvävefixering	0	0	0

Bortförsel

Differens

Jämförelsevärde, kg N/ha

Från växtodling

Från djur

Justering för införd stallgödsel

Justering för bortförd stallgödsel

Differens

Basrådgivning

- Startbesök med växtnäringsbalans
- Upprepad växtnäringsbalans
- Uppföljningsbesök

Europeiska jordbruksfonden för
landbyggsutveckling: Europa
investerar i landbyggsområden

greppa näringen

Basrådgivning

Startbesök med växtnäringsbalans - 1Aa

- Informera om Greppa Näringen
- Gå igenom miljömålen
- Gå igenom gårdens miljöhusesyn om den är gjord
- Växtnäringsbalans
- Liten rundvandring
- Fånga upp lantbrukarens intresse i rådgivningsplanen
- Frågor om växtskydd och klimat

Upprepad växtnäringsbalans - 10B/ 10D

- Följ upp och gör en ny växtnäringsbalans
- Jämför med andra gårdar
- Gödslingsplan
- Rutiner för stallgödselhantering (10D)
- Utlakningsberäkning

Typgård mjölk VERA-kurs Stallgödsel
Tel: 01236547

Växtnäringsbalans 1(2)
VERA

År 2015 Alternativ 1 (skapat 2015-10-02)

Utskrivet 2016-10-31

Växtnäringsbalans

Totalt för gården, kg/år

	Kväve	Fosfor	Kalium
Tillförsel	15 855	1 722	2 175
Varav: kvävenedfall	448	0	0
kvävefixering	0	0	0
Bortförsel	-4 644	-942	-1 258
Differens	11 211	780	917

Per hektar

Areal åker 80 ha

	Kväve	Fosfor	Kalium
Tillförsel	198	22	27
Varav: kvävenedfall	6	0	0
kvävefixering	0	0	0
Bortförsel	-58	-12	-16
Differens	140	10	11

Jämförelsevärde, kg N/ha

	Kväve
Från växtodling	42
Från djur	137
Justering för införd stallgödsel	0
Justering för bortförd stallgödsel	0
Differens	179

Uppföljningsbesök - 1B

- Diskutera vilka åtgärder som gjorts på gården med hjälp av en växtnäringsbalans och ifylld Åtgärdsuppföljning
 - vad har fungerat bra och mindre bra
 - vad återstår att göra
- Obligatorisk efter sju besök
- Eventuellt ny rådgivningsplan för de kommande 3 åren

Fältet

Kvävestrategi

Fosforstrategi

Grovfoderodling

Markpackning

Mullhalt och
bördighet

Växtskydd

Precisionsodling

Test av mineral-
gödselspridare

Dränering

Underhåll av diken

● **Kvävestrategi - 11Aa (utan stallgödsel), 11Ab (med stallgödsel)**

- Kvävestrategier i olika grödor
- Åtgärdsplan med
 - optimerad kvävegödsling, tidpunkter för bearbetning, ändrad växtföljd och stallgödselanvändning (11Ab)
- Beräkna utlakning av kväve före och efter åtgärder

● **Fosforstrategi - 11B**

- Diskutera risk för fosforförluster utifrån kartor, gödsling och topografi
- Fältvandring på riskfält
- Förändra fosforgödslingen
- Diskutera fördelning av stallgödsel och teknik för jordbearbetning
- Åtgärdsplan med kartor för minskat läckage och optimal gödsling

● **Grovfoderodling - 15A**

- Analysvärden på grovfodret ställs mot målsättningen
- Optimera skördesystem, växtnäringsutnyttjande och konserveringsteknik
- Gör en gödslingsplan för vallarna
- Kväveutlakningsberäkning för minst ett vallskifte
- Påverkan av föreslagna åtgärder på klimat och miljö

Fältet

● **Kvävestrategi på ekologiska gårdar – 11E**

- Både kvävestrategi och ogräshantering
- Två besök

Foto: Stina Olofsson

Foto: Mårten Svensson

● Markpackning - 12A

- Riskmoment beroende på jordart, tidpunkter för bearbetning, stallgödselspridning
- Titta på markstruktur i fält eller gör en genomgång av maskinerna
- Ändrade tekniklösningar och odlingsåtgärder för att minska risken för markpackning

● Mullhalt och bördighet - 12B

- Fokus på växtföljd, jordbearbetning och tillförsel av organiskt material
- Jämför nuvarande och minst en förändrad växtföljd på gården och kommentera
 - effekt på mullhalt
 - ekonomi
 - växthusgaser och kväveutlakning

● Översyn av dränering - 14D

- Fokus den egna gården
- Vattenproblem på några fält
- Kartor och planer behövs
- Förslag till åtgärder för förbättrad dränering och underhåll
- Juridik och växtnäringsförluster ska också belysas

● *Underhåll av diken – 14U*

- Fokus huvudavvattning - underhåll av rörlagda och öppna diken
- Ev. flera från markavvattningsföretaget med på genomgången
- Förslag på underhållsåtgärder för bibehållen produktion med miljöhänsyn

NY

Foto: Mårten Svensson

greppa näringen

Fältet

● Växtskydd

Utförs av rådgivare som uppfyller kunskapskraven för kemiska bekämpningsmedel

● Säker hantering - 13A

- Mål att minska riskerna
- Rutiner för hantering av växtskyddsmedel
- Åtgärdslista med förslag till förbättringar

● Integrerat växtskydd - 13I

- Mål att minska beroendet av kemiska bekämpningsmedel
- Diskutera

Behovsanpassning, växtföljd, bearbetning, övervakning, prognosmodeller, svårbekämpade ogräs

● Vattenskyddsområde - 13C

- Förslag på grödor utifrån begränsningar i användning av växtskyddsmedel
- Underlag för tillståndsansökan för vattenskyddsområde

Foto: Pernilla Kvarmo

● Precisionsodling - 16A

- Varierad spridning av fosfor, kalium eller kalk med spridarfil utifrån markkartan
- Förutsättningarna för varierad kvävegödsling med hjälp av satellitkarta, CropSAT
- Diskutera ekonomi
- Ett expansivt område!

● Test av mineral-gödselspridare - 16B

- Test av spridningsbilden
- Test av kantspridningsutrustning
- Hjälp att ställa in spridaren för jämn spridning

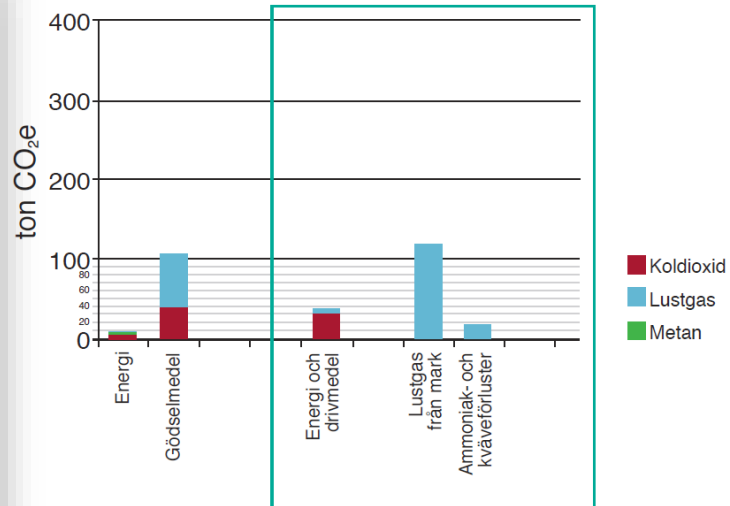

Foto: Mårten Svensson

150 ha åker konventionell produktion med cirka 2/3 spannmål

Totalt utsläpp av växthusgaser: ca 275 ton CO₂e

Utsläpp vid produktion av insatsvaror före gården

Utsläpp vid produktion på gården

Klimatkollen
Energikollen

greppa näringen

Klimatkollen och Energikollen

Klimatkollen - 20A

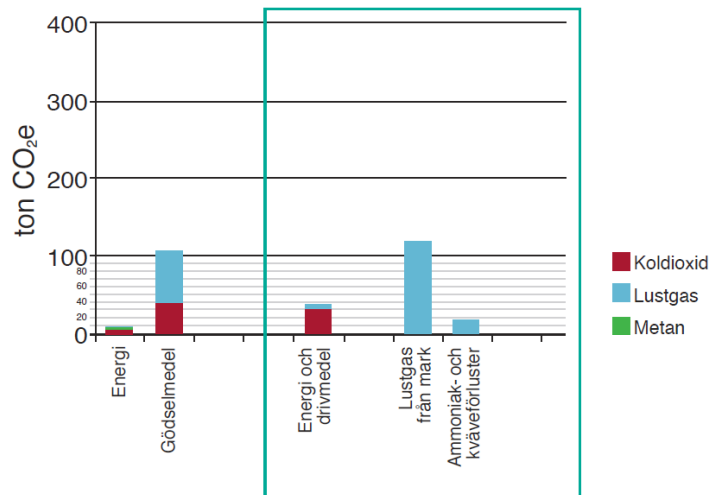
- Beräkna utsläppen av växthusgaser från gården beroende på:
 - Växtföljd, grödor och gödsling
 - Energianvändning
 - Produkter som kommer in till eller lämnar gården
- Åtgärder och fortsatt rådgivning
- Utförs av godkänd klimatrådgivare

Energikollen lantbruk eller växthus - 21A, 21B

- Rådgivning på lantbruk och i växthus i grupp
- Motivera till energieffektivisering
- Enskild rådgivning för djurgårdar eller växthus
- Utförs av rådgivare som har gått LRFs utbildningar om energikartläggning eller Greppa Näringens utbildning

150 ha åker konventionell produktion med cirka 2/3 spannmål

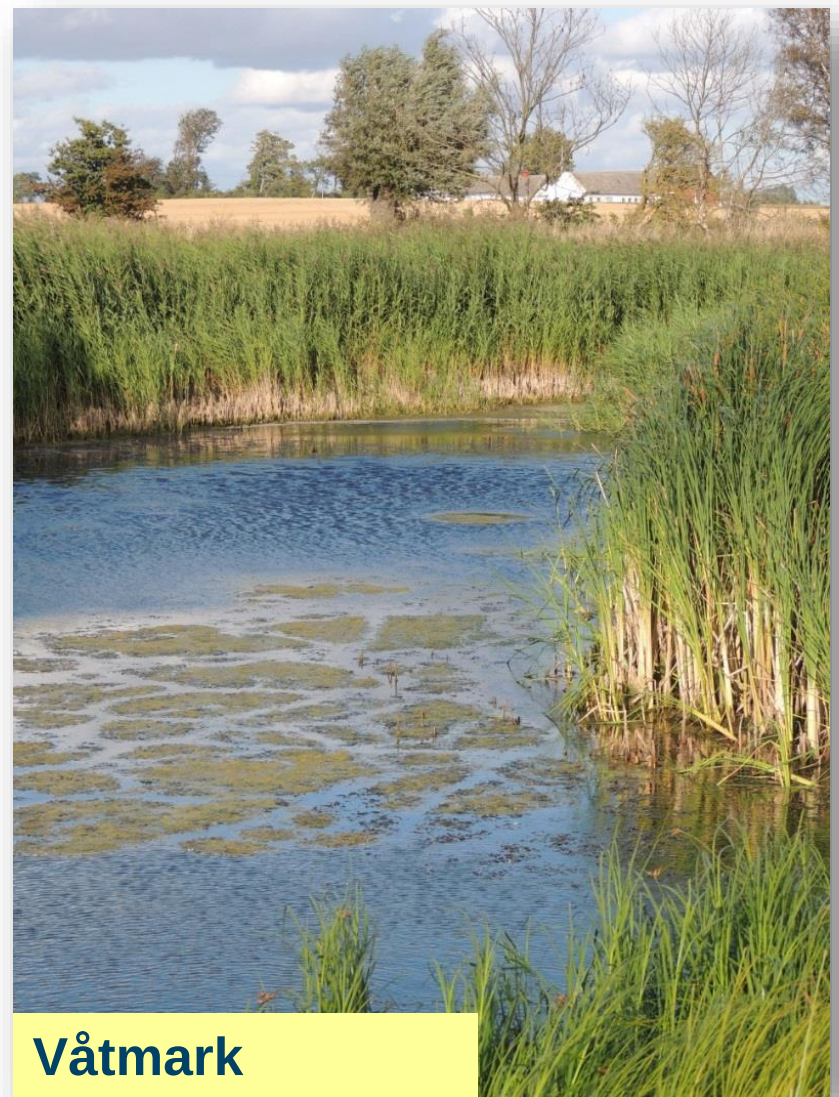
Totalt utsläpp av växthusgaser: ca 275 ton CO₂e

Utsläpp vid produktion av insatsvaror före gården

Utsläpp vid produktion på gården

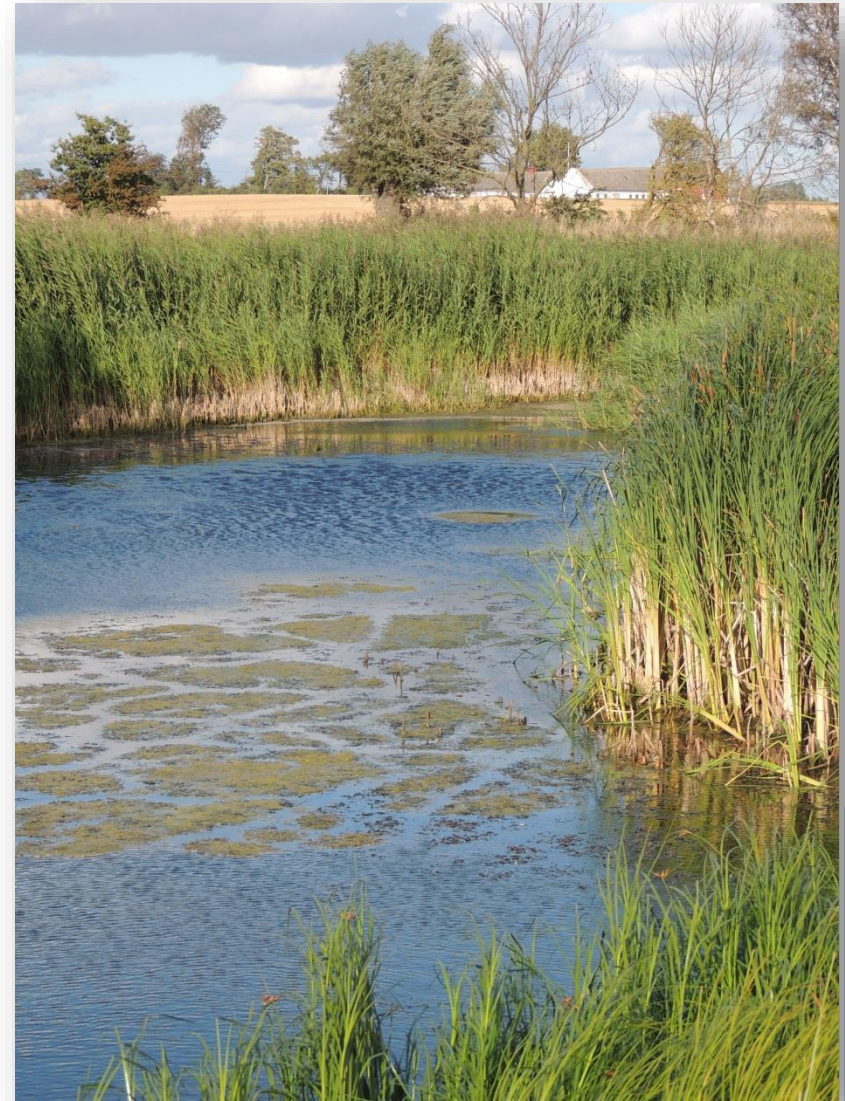

● Våtmarksplanering - 14A

- Förutsättningar för våtmarker och dammar som samlar fosfor
- Huvudsyfte samla näring
- Skyddsvärda biotoper och motstående intressen
- Översiktlig bedömning av kostnader och möjlighet till finansiering
- Projekteringsarbete ingår inte

● Skötsel/ restaurering av våtmarker - 14B

- Våtmarkens tekniska funktion
- Våtmarken som näringsfälla
- Skötsel av vegetation
- Förslag till åtgärder

greppa näringen

Rådgivning
2018-2020

Mjök, nöt och lamm

Utfodring

Betesstrategi

Energikollen

Klimatkollen

Bygg

Gris

Utfodring

Energikollen

Klimatkollen

Bygg

Europeiska jordbruksfonden för
landbyggsutveckling: Europa
investerar i landbyggsområden

Nöt - mjölk, kött - och lamm

● Kontroll av foderstater 41A - mjölkkor eller 41B – övriga nöt och lamm

- Justera foderstaten för bästa kväve- och fosforutnyttjande
- Påverkan av ändrad foderstat på
 - klimatgasutsläpp
 - växtnäringsförluster
 - ekonomi
- Målbeskrivning för grovfoder

● Endags utfodringskontroll nöt - 41C

- Jämför verklig utfodrad mängd med planerad
- Väga och mäta
- Föreslå ändrad foderstat efter kontroll

Foto: Janne Andersson

greppa näringen

Nöt och får/lamm

● Betesstrategi - 42A

- Betesplan för en djurgrupp (nöt, lamm) inklusive tillväxt, betes-skötsel och tillskottsfodring
- Åtgärder för minskat växtnäringsläckage
- Mer än 8 mjölkcor/ha bete, gör en växtnäringsbalans

● Energikollen - 21C

- Individuell energikartläggning på den enskilda gården
- Alla djurslag
- Motivera till energieffektivisering
- Åtgärdsförslag
- Antingen denna rådgivning eller energikartläggning med check från Energimyndigheten
- Den enda rådgivningen som kostar för lantbrukaren - 10% av rådgivningskostnaden

Foto: Mårten Svensson

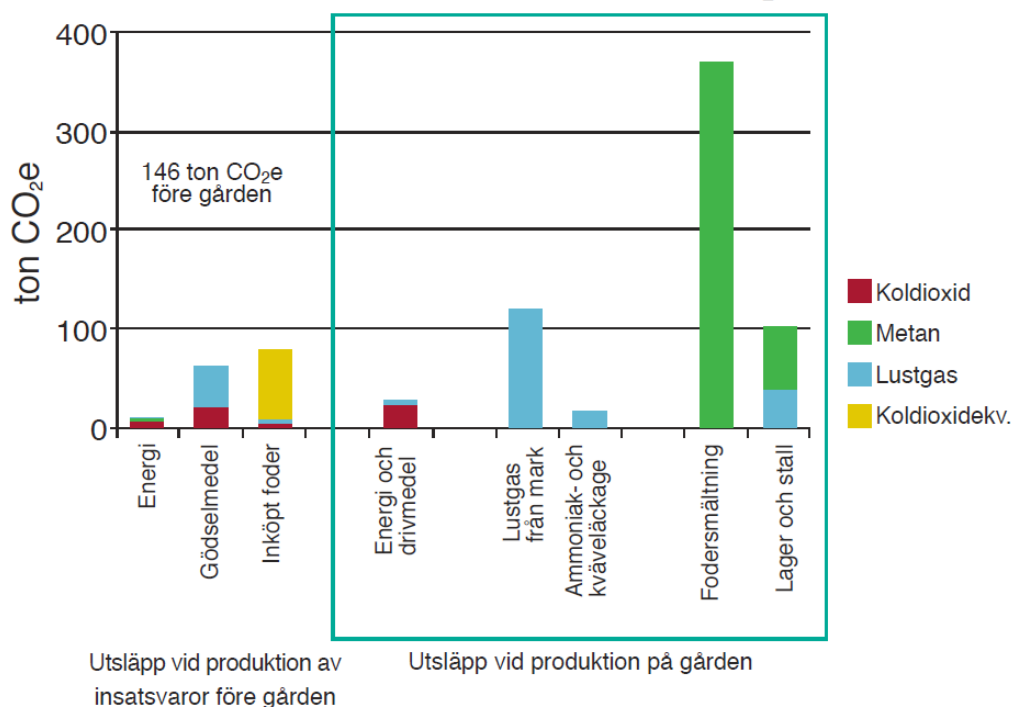
Foto: Janne Andersson

Klimatkollen - 20B

- Gårdens utsläpp av växthusgaser summeras
- Avtrycket beräknas för följande:
 - Produkter som kommer in till gården som foder och livdjur
 - Växtföljd, grödor och gödsling
 - Fodersmältning hos djuren
 - Energianvändning
 - Produkter som lämnar gården som livdjur, mjölk, kött, ägg

Konventionell gård med 80 mjölkkor Areal: 80 ha åker 20 ha naturbete

Totalt utsläpp av växthusgaser: ca 780 ton CO₂e

- **Utfodringskontroll smågris - 50A, slaktsvin - 50B**

- Kväve- och fosforeffektiviteten beräknas före och efter åtgärder
- Åtgärdsförslag för minskad överutfodring av protein och fosfor

- **Energikollen - 21ABC**

- **Klimatkollen- 20B**

Foton: Janne Andersson

greppa näringen

Bygg

● Byggplanering - 30C

- Analys av ny-/ tillbyggnad för bästa miljö och ekonomi
 - Djurmiljö
 - Energianvändning
 - Växtnärings- och växthusgas-förluster
- Förslag till systemval

● Stallmiljö och yttre miljö - 30A

- Genomgång av befintlig stall för att förbättra miljön
 - Temperatur, relativ fuktighet, värmebalans
 - Ventilation och ammoniakhalt
 - Gödselbehållare, uppsamlingsfällor samt drivningsgångar och andra ytor
- Hänvisa till möjlighet till energikartläggning för större gårdar
- Åtgärder för bättre lönsamhet och minskade förluster

Vilka rådgivningar lägger du in i planen?

- › Fokusera på lantbrukarens engagemang och intresse
- › Prioriteringar i de regionala strategierna
- › Börja där det finns störst möjlighet till förbättringar
- › Involvera andra och tänk utanför ditt område eller företag
- › **Uppdatera rådgivningsplanen vid varje besök** och utgå från nuvarande behov
- › Ta med nyare rådgivningar om planen är några år

Modul	Undvik på	För att
12B	Vallgårdar, ekologiska gårdar	Behandlar bara öppen konventionell odling
15A och 11Aa/11Ab	15A handlar om grovfodret och 11Ab om kvävestrategi i öppen odling	Oftast går det att fokusera på det ena eller det andra
11B	Gårdar som nyligen har fått 11Aa eller 11Ab	Viktig del att titta i fält för att identifiera risk för förluster Både 11Aa, 11Ab och 11B innehåller gödslingsplan
41A	Gårdar med löpande utfodringsrådgivning	Välj hellre att fokusera på ungdjuren i 41B
14A	Gårdar helt utanför prioriterade områden i länsstrategin	De har inte möjlighet att få investeringsstöd, upplys om risken direkt
13I	Ekologiska gårdar	De odlar redan enligt integrerat växtskydd

Växtnäringsbalans

Totalt för gården, kg/år

	Kväve	Fosfor	Kalium
Tillförsel	15 855	1 722	2 175
Varav: kvävenedfall	448	0	0
kvävefixering	0	0	0
Bortförsel	-4 644	-942	-1 258
Differens	11 211	780	917

Per hektar

Areal åker 80 ha

	Kväve
Tillförsel	198
Varav: kvävenedfall	6
kvävefixering	0
Bortförsel	-58
Differens	140

Jämförelsevärde, kg N/ha

	Kväve
Från växtodling	
Från djur	
Justering för inford stallgödsel	
Justering för bortford stallgödsel	
Differens	

greppa näringen

Rådgivning
2018-2020

greppa näringen

Europeiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling: Europa
investerar i landsbygdsområden

Kurser och underlags- material för rådgivare

Pernilla Kvarmo
Jordbruksverket

Del 2

Greppa Näringen har två webbplatser

Startsida

Introduktion

Rådgivningsmoduler

VERA

Kurser

Administration

Arkiv och profilmaterial

Rådgivarnytt

2018-10-19

Följ en presentation av IPCC-s senaste rapport via streaming den

www.greppa.nu/adm för
rådgivare

- Här hittar du
 - Underlag till rådgivningarna
 - VERA
 - GNW-adm
 - Kurser
 - Utställningsmaterial
 - Bildarkiv

Greppa Näringen – för dig som är rådgivare

Här hittar du som är rådgivare i Greppa Näringen relevant information om rådgivning, administrativa systemet och kontaktinformation till viktiga personer.

Gå en kurs i höst!

Vi på Greppa Näringen har laddat upp med många intressanta kurser under hösten. Läs mer och anmäl dig nu.

Upphandling av rådgivningsexp

Vill du bli rådgivare i Greppa Näringen? Vi söker erfarenhet av rådgivning och att samarbeta.

Räkna själv!

Välj hjälpmedel eller räknesnurra

Startsida

Våra tjänster

Åtgärder

Miljö och klimat

Broschyrer

Om Greppa

Ange sökord

Värdera din stallgödsel!

Innovationer som kan minska övergödningen

30 oktober 2018 – Ett studentprojekt om Hållbar hästhållning vann första pris i en tävling i det EU finansierade projektet NutriFlow. Projektet väntas ge uppgifter för 2019.

www.greppa.nu för
lantbrukare med:

- Greppanyheter
- Säsongsnytt
- Broschyrer
- Räkna själv
- Resultat
- Information från länen

Prenumerera på våra nyheter via Twitter
[@GreppaNyheter](https://twitter.com/GreppaNyheter)

nytta för klimat och jord

30 oktober 2018 – Ovanligt många har i år tagit chansen att så en mellangröda på sensommaren som fått växa till under hösten. Den torra säsongen gav tidiga skördar och på många

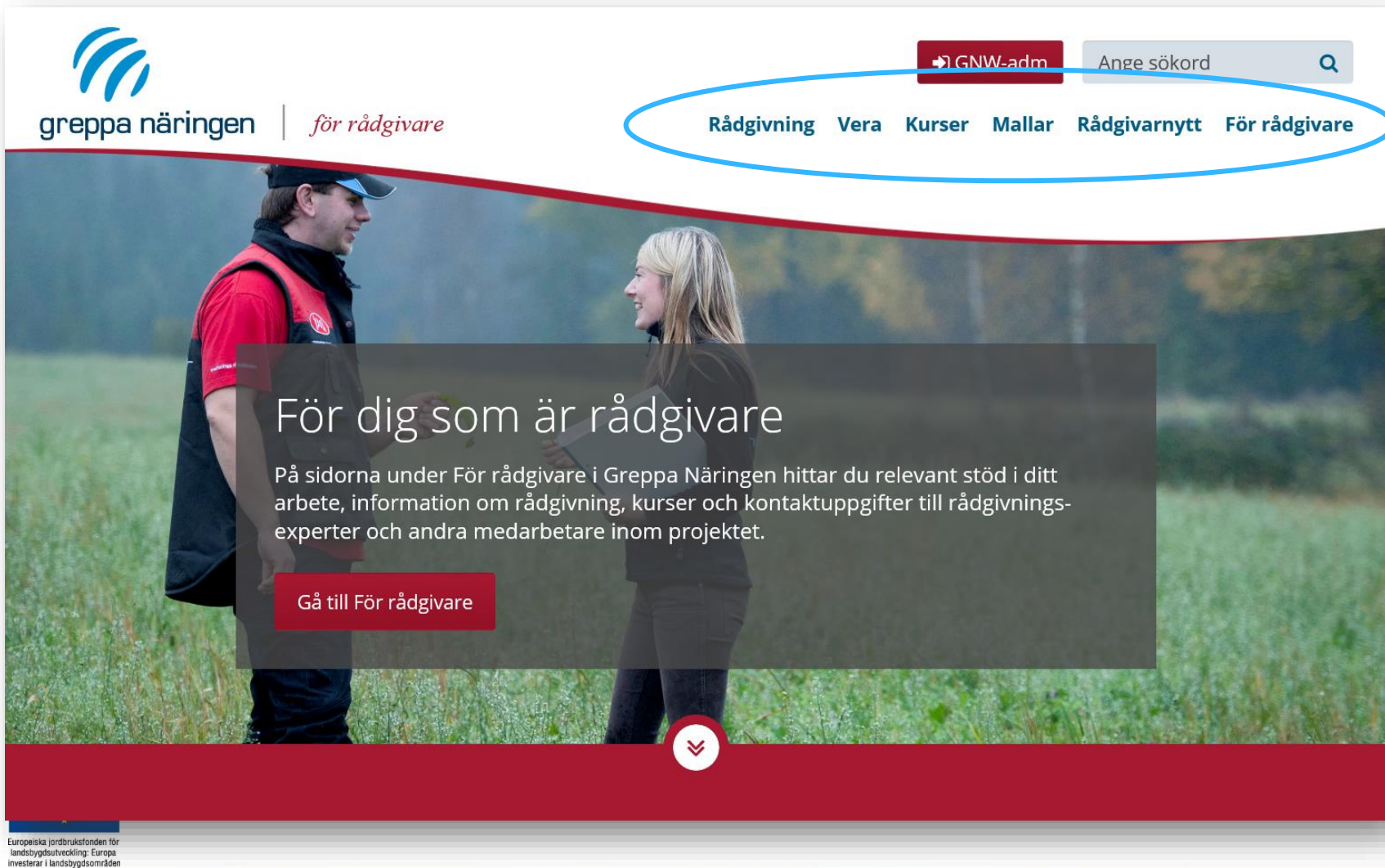

...med växtodlingsgård

...med griskgård

Regionalt

Hitta information och andra uppgifter för just ditt län.

lanseras i slutet av november

[Startsida](#)[Introduktion](#)[Rådgivningsmoduler](#)[VERA](#)[Kurser](#)[Administration](#)[Arkiv och profilmaterial](#)

Rådgivarnytt

Vår viktigaste informationskanal om

- kurser
- underlagsmaterial
- och annat som är aktuellt

Rådgivarnytt

2018-10-19

Följ en presentation av IPCC-s senaste rapport via streaming den 24 oktober

2018-10-11

Upphandling av rådgivningsexperten

2018-09-27

Ny version av VERA, version 1.1.37.0

2018-09-27

Flera kurser öppna för anmälan

2018-09-27

Så räknar vi på kolinlagring i marken i nya Odlingsspektiv - distanskurs den 12 okt

[Fler rådgivarmeddelanden](#)

[Prenumerera](#)

Greppa Näringen – för dig som är rådgivare

Här hittar du som är rådgivare i Greppa Näringen relevant information om rådgivningsmodulerna, kurser, det administrativa systemet och kontaktinformation till viktiga personer.

Gå en kurs i höst!

Vi på Greppa Näringen har laddat upp med många intressanta kurser under hösten. Läs mer och anmäl dig nu.

Upphandling av rådgivningsexperten

Vill du bli rådgivningsexpert i Greppa Näringen? Vi söker dig som har erfarenhet av rådgivningen och lätt för att samarbeta.

[Visa alla nyheter](#)

från greppa.nu

Rådgivningsmoduler

Startrådgivning

Uppföljning

› Växtnäringsbalans

Betesstrategi

› Bördighet

Dränering

› Energikollen

› Foderstater, nöt

› Foderstater, gris

Fosforstrategi

Grovfoderodling

› Klimatkollen

› Klimatbibliotek

› Kvävestrategi

› Precisionsodling

› Stallmiljö

Underhåll av diken

› Våtmark

› Växtskydd

Modulblad

Filmer

Foto: Janne Andersson

1Aa Startrådgivning

Rådgivningsexpert: Michaela Baumgardt, 010-476 22 50

Modulansvarig: Ulrika Listh, 036-15 63 41

Innehåll: Första besöket efter anmälan. Miljömålen klargörs och man går igenom resultatet av gårdens miljöhusesyn. Genomgång av gårdens grundförutsättningar och planering av lämpliga rådgivningsmoduler och utbildningsmöjligheter under de kommande 3 åren.

Ett startpaket delas ut till lantbrukaren

Mål: Att gå igenom de regionala rådgivningsinsatsen på gård

Vad är på gång?

Vad ska göras?

Nya indatablanketter

Förtydliga instruktion kring vattent

Hjälpvärden till växtnäringsbalans

Titta över frågor om växtskydd

Titta över frågor om klimat

Bildspel kring miljömål och EU-dir

Bildspel kring kvävetts roll för utslä

Relaterade länkar

- › Krav & rekommendationer 2018-2020
- › Rådgivning 2018-2020
- › Lista över alla rådgivningsmoduler
- › Rådgivningsexperten
- › Modulblad
- › Kursdokumentation
- › Filmer
- › Praktiska råd
- › Skriva bra rådgivningsbrev

Kontaktinformation

Administrativa systemet

› Maria Fermvik

Tel: 040-41 52 46

Utbildningsansvarig

› Pernilla Kvarmo

Tel: 036-15 85 11

Projektleddare

› Stina Olofsson

Tel: 040-41 52 31

VERA

› Support

Tel. 036-15 64 80

Underlaget uppdelat på de olika modulerna

- Allt som du behöver finns här
- Önskemål om nytt material, kontakta modulansvarig/rådgivningsexperten

Arkiv och profilmaterial

▼ Grafisk profil

▼ Mallar

Minska formatet på powerpointpresentationer med många bilder

Utställning

► Profilsaker

Bildarkivet

Mallar för Word och Powerpoint

Här hittar du praktiska mallar för både Word och Powerpoint som är anpassade till Greppa Näringens profil.

På denna sida finns Greppa Näringens mallar för Word och Powerpoint. Bland Word-mallarna finns en mall för rådgivningsbrev, en mall för rapporter och även en mall för minnesanteckningar och liknande dokument.

Kontaktinformati

Greppa Näringen

► info@greppa.nu

Tfn 0771-57 34 56

Mallar för rådgivningsbrev och presentationer

De här mallarna använder du när du ska arrangera en kurs. Det finns flera olika motiv och vi kommer att fylla på med fler. Tänk på att du inte får kopiera bilderna i mallarna eller använda dem till något annat.

	Mall för kursprogram gris.dotx	1.4 MB
	Mall för kursprogram gräs.dotx	1.2 MB
	Mall för kursprogram gödning.dotx	1.3 MB
	Mall för kursprogram häst.dotx	1.1 MB
	Mall för kursprogram jord.dotx	1.3 MB
	Mall för kursprogram korn.dotx	1.4 MB
	Mall för kursprogram mätning.dotx	1.2 MB
	Mall för kursprogram potatis.dotx	1.3 MB
	Mall för kursprogram vatten.dotx	1.3 MB
	Mall för kursprogram Vete2.dotx	1.4 MB

Anteckningar och rapporter i Word

	Dokumentmall för minnesanteckningar och dokument 2016.doc	295 kB
	Dokumentmall för rapporter 2017.docx	926.6 kB

Presentationer i Powerpoint

För Powerpointpresentationer ska du använda Greppa Näringens mall. I mallen kan du välja mellan flera bilder till förstasidan. För att välja bild

Mallar för

- Rådgivningsbrev
- Presentationer
- Posters
- Kursinbjudningar
- Anteckningar

Exempel på underlag - Markpackning

Struktur på underlagsmaterial

- Ta med eller skicka i förväg
- Förbered dig
- Beräkningsverktyg
- Lär dig mera/ länkar till andra sidor
- Rådgivningsbrev
- **Gå alltid in på aktuell sida innan du ska ut på rådgivning**

Foto: Mårten Svensson

12A Markpackning

Rådgivningsexpert: Marie Lundberg, 070-644 52 12

Modulansvarig: Pernilla Kvarmo, 036-15 85 11

Mål med rådgivningen

Minskad markpackning vilket ger bättre växtnäringssutnyttjande och därmed bidrar till att uppfylla miljömålen "Ingen övergödning" och "Grundvatten av god kvalitet".

Beskrivning

Inventering av markpackningsrisk på gården för att göra lantbrukaren medveten om var och vid vilka tillfällen risken är stor. I rådgivningen ingår att man gör en liten markvandring på gården och har en allmän diskussion om riskerna för markpackning. På några ställen gör man en enkel "spadanalys". Man går igenom vilka av gårdens maskinmoment som är mest riskabla med hänsyn tagen till gårdens maskinpark. I åtgärdsplanen ingår en riskkarta för gården avseende känsliga partier samt en lista med

Vad är på gång?

Vad ska göras?	När?	Är det utlagt?
Uppdatera länkar till däckfirmor igen	Okt 2017	Ja
Publicera bra rådgivningsbrev	Juni 2018	Ja

Ta med eller skicka i förväg

 Kokbok 12A 2016.pdf 	353.4 kB
 Indata markpackning 2016.doc 	347.5 kB
 Köksbordsunderlag markpackning 2017.pptx 	16.4 MB
 Råd och tips 12A 2017.pdf 	480.3 kB
 Bild fasta körspår 2012.pdf 	384.3 kB

Beräkningsverktyg

 Tryck under hjul och band_1 0 2015.xls 	772 kB
 Tryck enkel.xls 	288.5 kB
 Handledning tonkm.pdf 	116.7 kB
 Tonkm.xls 	65.5 kB

Förbered dig

 Specialdäck gav lika låg packning som band Nyhet Greppa Närigen 201601.pdf 	133.3 kB
 Praktiskt råd 14:1 Undvik markpackning 2013.pdf 	403.6 kB
 Praktiskt råd 14:2 Ringtryck.pdf 	194 kB
 Praktiska Råd Nr 23 Strukturkalkning 2015.pdf 	249 kB
 Länkar till däcksutrustning och digitala verktyg 20171020.pdf 	255.4 kB

Lär dig mera

 Markpackning_och_körskador_av_större_flytgödseltunnor_på_vall HS.pdf 	3.7 MB
 Undvik packning av alven Odling i balans 2000.pdf 	474.5 kB

Struktur på underlagsmaterial

- Ta med eller skicka i förväg
- Förbered dig
- Beräkningsverktyg
- Lär dig mera/ länkar till andra sidor
- Rådgivningsbrev
- **Gå alltid in på aktuell sida innan du ska ut på rådgivning**

Våra rådgivningsexperten hjälper dig - kontakta dem!

Cecilia
Bjerström

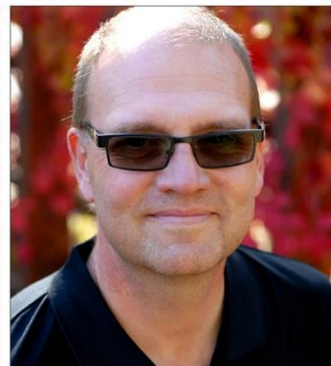
Anders
Ligthart

Louise
Leijon
Madeleine
Wiström

Torbjörn
Hennings-
son

Ny upphandling ute, sista dag att lämna anbud 26 november

Vem utför enskild rådgivning?

- › Du har möjlighet efter att du har gått denna kurs!
- › Håll dig uppdaterad genom att gå fortbildnings-kurser
- › Länsstyrelserna
 - › upphandlar enskild rådgivning och avropar med olika intervall
 - › kan även genomföra lite på egen hand
 - › kan ibland ställa högre kompetenskrav än vad vi skriver i krav och rekommendationer

Introduktion för lantbrukare inom Greppa Näringen sker på olika sätt. Utförs av Länsstyrelsen eller av externa efter upphandling.

Grundkurs inom Greppa Näringen

Vi rekommenderar att lantbrukaren har fått en introduktion senast inom 2 år från anmälan.

Europeiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling: Europa
investerar i landsbygdsområden

Foto: Pernilla Kvarmo

- › För att ge bra råd behöver du gå kurs, som nu
- › Kurserna planeras utifrån
 - › nya rådgivningar
 - › Grundkurser med vissa intervall, t.ex. introduktionskurs och Jordbruket och klimatet
 - › Enkät och efterfrågan
- › Flera kurser ges på distans via Skype
- › Presentationerna sparas ned från kurserna
- › Flera kurser finns filmade

Kurser

› Rådgivarkurser dokumentation

Lantbrukarkurser dokumentation

Externa kurser

Kurser för rådgivare

Detta är Greppa Näringens sida om kurser för rådgivare. Du kan se vilka kurser vi erbjuder, anmäla dig och hitta material från redan genomförda kurser.

I denna kalender visar vi de kurser som är öppna för anmälan och kurser som vi planerar att hålla. Är kursen öppen för anmälan klickar du på länken för att komma till [modulen Dina Data](#). För att komma anmäla dig behöver du ha ett konto i Greppa Näringen. Om du inte har ett konto kan du skapa ett på [din anmälan](#) eller har svårt att anmäla dig över huvudtaget kontakta kursansvarig eller Pernilla Kvarmo.

Du kan också ändra dina uppgifter på kontot i pingpong genom att du loggar in med BankID. Dina uppgifter finns till höger under Personligt.

Vill du hitta material från genomförda kurser titta på [Rådgivarkurser dokumentation](#).

Kontaktinformation

Utbildningsansvarig

› Pernilla Kvarmo

Tel: 036-15 85 11

Kursinbjudningar

Kurs med länk till anmälan	Datum, länk till kursprogram	Plats	Sista dag för anmälan	Distans
Grundkurs VERA 2018 ☐	När som helst ☐	Kontoret	Löpande	Ja
Klimatkollen i VERA distanskurs ☐	När som helst	Kontoret	Löpande	Ja
Så arbetar du i Odlingsspektiv, modul 12B ☐	22 okt kl. 14.30-15.45	Skype distans	18 oktober	Ja
Introduktionskurs för nya rådgivare i Greppa Näringen ☐	7 nov kl. 10.30 till 8 nov kl. 15.00	Stockholm	24 oktober	Nej
Använd Terranimo för att räkna på markpackning - Thomas Keller, SLU - webinar ☐	13 november kl. 13.00-14.15	Skype distans	8 november	Ja
Fosforåtgärder hos 3887 av Sveriges bönder - webinarium ☐	Välj på 21 nov kl. 10-11 eller 30 nov kl. 13-14	Skype distans	19 nov eller 28 nov	Ja
VERA – energi EREA	Prel. höst	Skype		Distans

Foto: Pernilla Kvarmo

Europeiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling: Europa
investerar i landsbygdsområden

Kurser

~ Rådgivarkurser dokumentation

Filmade kurser

Lantbrukarkurser dokumentation

Externa kurser

Startsida

Introduktion

Rådgivningsmoduler

VERA

Kurser

Administration

Arkiv och profilmaterial

Dokumentation rådgivarkurser

Här finns presentationer och material från Greppa Nätverkens rådgivarkurser. Ligger bildspel utlagda som redigerbara filer, som till exempel powerpoint, kan du låna underlag från dem direkt. Om presentationer är publicerade som pdf-filer ska du alltid kontakta föreläsaren för att fråga om du får låna materialet.

- **Presentationer** från kurser från 2010 hittar du här nedanför.
- **Filmade kurser.** Om det är problem att titta på filmerna, testa att spara ned filen på din egen dator innan du tittar på filmen, eller försök att använda en annan webbläsare.

2018

- 📁 [Klimatkollen ERFA Alvesta 18 sept](#)
- 📁 [Visning Gödselkalkylen i VERA 11 september och 11 oktober](#)
- 📁 [Våtmarskurs 19-20 sept](#)
- 📁 [Jordbrukets potential att öka kolinlagring i marken – webinar maj med Thomas Kätterer, SLU](#)
- 📁 [Fosforförluster från jordbruksmark Nässjö 24 april](#)
- 📁 [Underhåll av diken Katrineholm 21-22 mars](#)
- 📁 [Energikollen grundkurs 7 februari](#)
- 📁 [Våra verktyg inom precisionsodling – hur blev 2017? Sky](#)
- 📁 [Producera hållbar mat webinar 3 oktober med Anna Woc](#)
- 📁 [Så räknar vi på kolinlagring i mark i nya Odlingsperspektiv oktober](#)

Kontaktinformation

Utbildningsansvarig
► Pernilla Kvarmo
Tel: 036-15 85 11

Foto: Pernilla Kvarmo

VERA - vårt beräkningsverktyg

- › Räkna på eller gör:
 - › växtnäringsbalans
 - › stallgödselberäkningar
 - › gödselkalkylen
 - › klimatkollen
 - › energikollen
 - › åtgärdsuppföljning
- › VERA uppdateras automatiskt varje gång du är uppkopplad och programmet startas
- › När du arbetar kan du vara "frånkopplad"
- › Grundkurs om VERA på distans finns på rådgivarsidorna, gå gärna den!

Praktiska Råd

Minska utsläppen av växthusgaser från stallgödsel

Går det att påverka hur mycket växthusgaser som släpps ut från hanterad stallgödsel?

Ja, det går det. Genom god planering vid spridning och lagring av stallgödsel kan utsläppen begränsas. Klimatforskare som till exempel studerar och tempera-
tur går inte att påverka vid odling utomhus. Strategin för gödselhanteringen be-
stämmer då vad skivskovel på vintern, till exempel spridningspunkterna, göder
och görs. Sina gödselströmmar i lager under sommaren och behovsanpassad köre-
göddning utan överkort av löslig kväve i marken begränsar växthusgasutsläpp
från lager och åkermark. Teknik som minskar ammoniakavgiften ger också lägre
indirekta växthusgaser. Precisionsspridning vid spridning av stallgödsel är också en
förutsättning för behovsanpassad göddning.

Bild: Lena Rodhe
Foto: Mikael Svensson

Praktiska råd

Gödsla rätt med fosfor

Fosfor är ett viktigt näringsämne som finns i jordens naturliga förekomst.

Lär
För
Svensk
india
Du
k
myck
myck
mer
fr
mark

Praktiska Råd

Fånga fosfor!

Fosfor orsakar övergödning av Östa
Det leder till algalbloom, döda botten
I det här praktiska rådet sammanfattar
att minska fosforutsläppet från jordbr

Rätt gödd på rätt plats kan minska löslig fosfor i
och förhindra övergödning så att kommande g

Fosforutsläppet från åkermark i Sverige har i
Övergången i fosforutsläppen har minskat i
snitt. Det har bidragit till att vattnet i jordbr
för än tidigare enligt provtagning som görs
betyder inte att allt vattnet har god kvalitet.
Åtgärder för att minska fosforutsläppet från i

En del åtgärder behövs på alla gårdar med
Att gödsla efter markkartan, vinna markens
åtgärder som är viktiga på alla gårdar med
skyddszoner och vätmarker inte passar över
rätt plats gäller det att förestä när, var, hur o

I detta praktiska råd beskriver vi fem viktiga
och fundera på om de passar på din gård. A
men diskutera gärna åtgärderna med en råd
du bestämmer dig.

Rådgivning
2018-2020

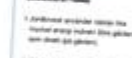
Gå med i
Greppa Näringen

Praktiska Råd

göteffektivisering lönar sig

2018 Nr 18

Praktiska Råd

Tolkning av växt näringsbalans
på grisgårdar

Nr 18/2018

Praktiska råd

Fånga fosfor med en fosfordamm

En fosfordamm är ett bra sätt att fånga fosfor som är på väg med
vattnet ut från åkermarken ut i vatten och vattenlag. Dessutom
blir dammen ett bra ställe att bygga på gårdar. Djur och växter som

Nr 25, 2017

IKKÅ ATT TÄNKA PÅ
+ Kvalitetsnäringsämnen i jordbruket
parkerat ut tillgåva på inget sätt
samt inget.

Lantbrukets miljöarbete del 1

GreppaNäringen